

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravištvu v tiskarni sv. Cirila, koroško ulice hštv. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Nekaj se kuha.

Kaj in kje? Odgovorimo prej na drugo vprašanje: Kje? Na Dunaju ali prav za prav sedaj že v Rimu. Na Dunaju so se namreč pogovarjali minister zunanjih zadev, grof Goluhowski, italijanski in angleški poslanik. Sedaj pa je bil italijanski na hitrem poklican v Rim k svojemu kralju.

Če se kaj takega godi pred svetom, že vre v političnem loncu nekaj. Dunajski listi sedaj hočejo vedeti, da se gre za novo zvezo Avstrije z Italijo in Anglijo. Stvar še je sicer tajna, a če ne varajo znamenja, je nekaj na tem, le ne ve se še, kakov bo izid.

Poglejmo si malo celo stvar, ali bi bila za kaj ali ne. Kakor je znanó, obstoji sedaj trodržavna zveza med Avstrijo, Nemčijo in Italijo. Da nam ta zveza ni na korist, čutili smo že večkrat; zakaj Nemčija je nekako zmiraj naprej in mi in Italijani moramo za njo. Ako n. pr. Nemčija iz strahu pred Francozi zahteva več vojakov, takoj se za isto oglasi tudi naš vojni minister. In posebno slabo se godi pri tem Italiji, ki je v denarnem oziru prav na slabem.

Ako pomislimo, zakaj se take zveze sklepajo, potem je nam ena ali druga v slabo korist. Namen teh zvez je vendar zmiraj, da se ložje branijo ob času kake vojne. In ako vzamemo samo to stran, imela bi sedanja zveza še več pomena, ko prihodnja.

Anglija in Nemčija se pisano gledata vsled južnoafrikanških dogodkov, in ako sklenemo zvezo z Anglijo, moramo pustiti Nemčijo. In ta bi nam bila v slučaju kake vojne z Rusijo vendar v večjo pomoč ko Anglija, ki je preoddaljena in nam more pomagati le na morju. Sploh pa je Anglija sedaj osamljena. Povsod so jej začeli stopati na prste, in veliko psov je zajcu gotova smrt. Ker se veliko govori o rusko-turški zvezi, katerej je seveda tudi Francoska prijateljica, boji se Anglija za Egipt. In tukaj bi bila kot najbližja moč Italija in tudi Avstrija zelo dobra. Angleži so si jo dobro iztuhtali; čuditi se le moremo, kako je Avstrija tako naglo segla v roko; za Italijo ni čuda, ona potrebuje pomoči v Afriki in ne bilo bi ji neljubo, ko bi Anglija poslala pomoč iz bližnjega Egipta. Anglija torej potrebuje nas in ne mi nje, in zato ne najdemo uzroka, zakaj bi se jej obesili na vrat in podpirali njene pregrešne naklepe.

Z Anglijo bi torej ne bilo kaj mnogo prida. Kaj pa z Italijo? S to imamo itak že zvezo, a kakor se vidi, hoče postati to prijateljstvo še trdnejše, in vsak lahko spozna, da le Avstriji na — škodo. Prvič je Italija na robu propada npravstveno in socijalno ali družabno. Nemški zgodovinar Möhler piše o tej državi: »Od časov papeža Pija IX., posebno od 1848 je pokazala država Piemont, ki se imenuje od 1860 kraljestvo italijansko, z nepregledno vrsto cerkvi sovražnih činov

svoj resnični značaj. Pred smrtjo in po smrti grofa Cavour-ia (1861), ki je pravi ustanovitelj sedanje Italije, zidane na laž, rop in železno silo, se ni v ničemur spremenil ta cerkvi nasprotni tok. Z Rimom ali brez Rima drvi ta »Italija« npravnemu in gospodarstvenemu propadu nasproti in vsa priznanja in zveze z velevlasti ali majhnimi državami je ne bodo rešile.« In zares, strašno leži roka božja na tej deželi. In kdo bo torej sklepal s tako državo še zvezo? Avstrija stori veliko bolje, da se reši prej ko prej te zveze, ne da bi še jo sklepala tesneje.

Drug pomislek pa, ki ga imamo proti tej zvezi je ta: Že sedaj se vsled zveze z Italijo božajo in negujejo naši Italijani na vse mogoče načine, čeravno je vsakemu človeku jasno, kam da gre njih mišljenje in teženje. »Trst še ni rešen«, to je glasilo naših in italijanskih Lahonov. Že sedaj jih nobena vlada ne upa še spomniti na njihove državljanske dolžnosti, da bi se ne zamerila Crispi-ju. In to še bo tem hujše, čim tesnejše se združimo z Italijo.

Tretjič pa še je za nas katoličane merodajno tudi razmerje do poglavarja sv. cerkve, sivega ujetnika v Vatikanu. Kot verni katoličani ne moremo nikdar odobravati tega početja in vedno in vedno bomo opozarjali na ta rop. Ako bi se torej Avstrija in Italija še tesnejše združili, kazalo bi vse, kakor da bi Avstrija odobravalala sedanje stanje rimskega papeža, in to bi se reklo avstrijske katoličane po licih biti.

Nazadnje pa nam tudi Italija v slučaju vojne ne more nikjer posebno pomagati. Ako s to zvezo odbijemo Nemčijo, bo ta naravno prisiljena iskati pomoči pri Rusiji in Franciji, in potem smo še le v pravi stiski.

Ako bi torej Avstrija sklenila zvezo z Anglijo in Italijo, morali bi to obžalovati in tudi odločno obsojati kot očitvidno na kvar našega cesarstva in Goluhowski bi si tukaj ne stekel posebnih zaslug. Naj rajši skrbi, da se otresemo prej ko prej Italije pa tudi Nemčije in zboljšamo svoje razmere z Rusijo, ki nam je gotovo mogočnejša prijateljica ko Italija ali Anglija. S.

Občinski pečati v polit. okraju mariborskem.

Dragi bralec, mislil si bodeš, ko ta napis čitaš, kaj pa meni pisec s tem sestavkom, morebiti nam misli povedati, v katerem jeziku so občinski pečati napravljeni; zakaj pa to, saj je pač naravno, da je, če ne vsi, vsaj večina pečatov slovenskih ali vsaj slovensko-nemških? Dragi bralec, zelo se motiš, če to misliš.

Glej, v davkarskem okraju mariborskem imata le občini: Polička ves, ki pa vsigdar le nemški uraduje, in pa Loka čisto slovenske pečate, (gospod Lešnik, župan

loški, vrzite vkraj ali pa vsaj dobro shranite vaš nemški pečat ter le slovenskega rabite!). Slovensko-nemške pečate imajo občine Cinzat, Fram, Jarenina, Kumen, Morje, Orehova ves, Ranče, Slivnica in Smolnik, in druge pa žalibog vse nemške.

V sodnijskem okraju slov.-bistriškem imajo slovenske pečate: Sv. Ana (pečat je nepravilen: »Sv. Anna pri Makolah«), Cigonca, Dežno, Gabernik, Hošnica, Kalse, Laporje, Sv. Martin na Pohorju, Oselj, Pečke, Pretrež, Šentovec, Stattenberg, Stopno, Tinje, Vrhloga, Vrhole in Vojtina. Slovensko-nemški pečat ima samo občina Žabljek, vse druge pa nemške. Čuditi se moramo, da ima občina Jelovec-Makole, ki vsikdar le slovenski uraduje, nemški občinski pečat (Jellowetz bei Maxau). Zakaj pa to, gospod župan Jerman?

V sodnijskem okraju št. lenarškem imajo slovenske pečate: Drvajnska, ki pa navadno nemški uraduje, dalje Smolinci in Zupetnici. Slovensko-nemške imajo: Gočova, Spodnja Velčina in Zamarkova. Vse druge občine imajo nemške pečate, a izmed teh uraduje občina Biš vsikdar le slovenski. Zakaj tedaj nemški pečat?

Nekatere občine uradujejo nekaterokrat slovenski, a večkrat zopet nemški, kar seve ni prav, a zadosti za danes! O uradnem jeziku poročal vam bodem prihodnjič, nadejam se, da si bodejo do prihodnjič še nekatere občine slovenske pečate omislile, kar me bode prav veselilo; samo prosil bi še, da bi občine, ki so si v teku tega leta (posebno v slov.-bistriškem okraju) nove slovenske pečate omislile, starim nemškim za vselej slovo dale!

Iskren Slovenec.

Cerkvene zadeve.

Glas iz trapiške opatije Marije-Zvezde.

Jugoslovanska Bosna in Hercegovina sta nosili čez 400 let kruti turško-mohamedanski jarem. Oplenjene, osiromašene in večino uničene so bile cerkve in raznovrstne rimsko-katoliške naprave in ustanove. Ljudstvo slovansko rimsko-katoliško je bilo umanjšano, skrajno ubožano, silno stiskano; postalo je prerevna turška »raja«, raznovrstno zatirano in trpinčeno, sužno nemu izmed najgrših dušmaninov, nasprotnikov in sovražnikov krščanstva, turško-mohamedanski oblasti.

Dragi Slovenci! Znano vam je iz zgodovine vaše in povesti, kakovo zlo je bilo one čase za mogočne in silne vlade turške v bližnji jugoslovanski Bosni in za domovino vašo, Slovenijo; koliko zla so storili samo večkratni napadi mohamedancev v slovenske dežele, koliko gorja se je storilo narodu slovenskemu! Mnogo groznejše in mučnejše se je godilo krščanskemu slovanskemu narodu v Bosni, povse in popolnoma podjarmljenemu pod kruto vlast turško-islamsko in to toliko stoletij....

Lepa in obširna ta jugoslovanska pokrajina je propala in zaostala gmotno, materijalno, gospodarsko, »kulturno«; pa tudi nesrečni narod je propal in zaostal duševno in telesno v mnogih ozirih. Kristijani rimsko-katoliški so postali manjšina in naj revnejši med razkolniki in mohamedanci. Še za vlade turške so došli v tužno Bosno menihi sv. Bernarda, po samostanu »La Trappé«, kjer se je ustanovila ta redovna prenova, imenovani trapisti.

Z obilnimi težavami, napor, v velikem ubožstvu in pomanjkanju so se naselili trapisti v samotni okolici mesta Banjaluke; začeli obdelovati zanemarjeno, z gromovjem zaraslo in upustošeno zemljo, gojiti umno poljedelstvo, sadjerejstvo, živinorejstvo in razne obrtnijske

stroke; s časoma so postavili s pomočjo milodarov samostan, cerkev in sirotnih dečkov zavod. Marijo Zvezdo in tako začeli delovati za dušno in telesno, versko in narodno omiko in prosveto preubogega in zanemarnega ljudstva. Menihi trapisti obdržavajo in spolnjujejo redovno vodilo sv. Benedikta, prenovljeno in poostreno po sv. Bernardu.

Naloga teh redovnikov je natančno pravilo evangelijsko, strogo, verno — pobožno — spokorno, premisljivalno in telesno delavno življenje, širjenje prave krščanske, rimsko-katoliške duševne in telesne omike in prosvete, uravnanje in podpiranje krščanskih socijalističnih razmer in potreb, pravovernega, krščansko-pobožnega in umno pridnega delavnega življenja, kar je v teh pokrajinah neizrečeno potrebno. (Dalje prih.)

Gospodarske stvari.

O zrnati kavi.

Večina obitelji, malone vse rodbine, pijejo zrnato kavo sleherni dan, dá, celó po dva do trikrat na dan, ne da bi znale ali pomislile, kak nevaren, zdravje polagoma a gotovo uničujoči strup srkajo z istim v sé in v koliko slučajih pouzročuje redno uživanje iste veliko nervoznost, in konečno omamljenje živcev (blaznost) ali delovanja srca (kap). To so v novejši dóbi neovržno dokazale zdravniške in znanstvene preiskave in skušnje. Seveda o teh dokazih in ž njimi spojenih resnobnih in živih svarilih od strani najodličnejših zdravnikov ničesar ne doznajo širši slojevi ljudstva, ker so ta svarila sestavljena večinoma v znanstveni obliki ter se objavljajo le v učenih strokovnih spisih in knjigah. Omenjamo tu le eno dejstvo, da ti namreč zadošča 0.3 gramov strupa kofeina, ki se nahaja v zrnati kavi, ako hočeš umoriti kojo žival in da pozujijemo v eni čaši dobre, nepomešane zrnate kave popolnoma brezskrbno 0.25 gramov tega strupa! Zrnata kava morala bi se zatorej prirejati za rabo v obiteljih edino le mešana, dodavši jej sladne kave, katera večinoma zabranjuje nevarni upliv kofeina. Za ženske in otroke pa, kakor tudi za slabotne in bolnike naj se potem preide polagoma k jako ukusni, zdravi in zaedno mnogo ceneji čisti sladni kavi, kar se more storiti tem laglje, ker ima ista v činu Kathreinerjevega izdelovanja ukus po zrnati kavi ter po kratki uporabi slehernemu izvrstno diši.

Sejmovi. Dne 1. februarja v Poličanah (za svinje) in v Mariboru. Dne 3. febr. pri Sv. Jakobu pod Kalobjem, na Zelenem Travniku, pri Sv. Juriju ob Ščavnici, v Jarenini, na Spod. Polskavi, v Brežicah, Mariboru in na Vidmu. Dne 4. febr. v Radgoni. Dne 5. febr. v Lučanah (za svinje), na Ptuj, pri Sv. Petru pod Sv. gorami in v Imenem (za svinje). Dne 6. febr. v Gornjem gradu in na Bregu pri Ptuj (za svinje). Dne 7. febr. na Spod. Polskavi (za svinje).

Dopisi.

Iz Cezanjevec pri Ljutomeru. (Naše bralno društvo) je imelo dne 12. jan. V. občni zbor v šolskih prostorih. Tako živahne udeležbe ne bi se bil nikdar nadjal. Dasiravno prostorna soba, bila je do zadnjega prostora napolnjena. Videl si tu, malo da ne vse ude, pa tudi druge domačine je privedla radovednost in želja, poučiti se o uspehu in napredku društva. Da se

pa tudi vrle žene in dekleta toliko zanimajo za bralno društvo, nas je iz srca razveselilo. Tako je prav! Tudi vrli Ljutomeržani so nas v prav obilnem številu počastili. Med drugim nas je zanimalo poročilo našega delavnega knjižničarja, g. Zacherlna, češ, cezanjevsko bralno društvo ni le delovalo, ampak v resnici živelo: v minolem letu se je prebralo samo knjig nad 800. V jedrnatih besedah nam je č. g. kaplan Jož. Ozmeč po geslu: Vse za vero, dom in cesarja, dokazal, kako mora in more bralno društvo te ideje slov. ljudstva pouspeševati in končno svoj cilj doseči. In drugi govornik, g. dr. Rosina čudil se je sam nad veselim gibanjem našega društva. Le naprej, nas je navduševal in potem med največjo pozornostjo razmotraval gospodarsko stanje na Slovenskem sploh, osobito pa na Murskem polju. Prepričal nas je, kako bi se še dalo mnogo izboljšati in da so gospodarskemu napredku le nekateri predsodki na — poti. Priporočal nam je »Kmetovalca« pridno prebirati. Odbor se je nato sestavil iz sledečih gospodov: predsednik č. g. Franc Brglez, podpredsednik g. nadučitelj Fr. Schneider, blagajnik Kosi, tajnik Dunaj in knjižničar g. Zacherl. Predsednik je prebral na to pismo vlč. g. dr. Fr. Feuša iz Maribora, ki je, kakor vsako leto, poslal 5 fl. Hvala pristrčna! Po občnem zboru podali smo se v gostilno g. Murkoviča k zabavnemu delu. Umetno petje se je vrstilo z narodnim. Žene iz Cezanjevec in Branoslavce so nas pa prav po domači šegi gostile z okusnimi pogačami in drugimi jedmi. In tako nam je in bo ostal V. občni zbor dolgo v spominu.

Iz Liboja. (Božičnica). Lepa je navada, napraviti ubogim šolskim otrokom božičnice in jih obdariti o svetem božičnem času s toplo obleko i. t. d. Tako se marsikateremu revnemu otroku pomaga, sploh se pa s tem spodbujajo učenci, da potem z večjim veseljem hodijo v solo. Tudi pri nas v Libojah se je letos napravila božičnica šolskim otrokom naše ednorazrednice, ker je naš krajni šolski svet nabral pri blagih prijateljih šolske mladine nekoliko denarja za nakup božičnih daril. Vršila se je ta božična slavnost v nedeljo, dne 29. grudnia l. l. v tukajšnjem šolskem poslopju. Popoldne ob 4. uri se je zbralo v šolski sobi nad 100 učencev in učenk, več udov krajnega šolskega sveta in nekoliko starišev in prijateljev šolske mladine. Na mizi je stalo lepo božično drevo, na kojem so gorele mnogoštevilne lučice, okoli drevesa pa so bila razgrnjena božična darila. Načelnik krajnega šolskega sveta je pozdravil šolsko mladino s primernim nagovorom in otrokom razložil pomen božičnice ter jim priporočal, da naj bodo zmiraj pobožni, pridni, marljivi in pokorni Bogu, starišem in učiteljem, potem bode tudi ljubi Jezus z njimi in jih obvaroval v vsakem položaju življenja. Po nagovoru so otroci molili molitev, in potem se je začela razdelitev daril, pri kateri je bilo obdarovanih nad 100 šolskih otrok. S tem je bila končana lepa slavnost. Z veselim srcem, srečni in zadovoljni so otroci hiteli vsak proti svojemu domu, in gotovo bodo ohranili ta dan še dolgo v prijetnem spominu.

Od Sv. Planine nad Trbovljami. (Volitev trboveljskega župana). Kesam se, kesam. Zakaj sem vam zadnjič povedal, kakó napišite moj naslov. Od tistih dob sem prejel več pisem z žaljivimi naslovi. Takó pravi prvi hudobnež: »Naj pr. Javorniški oglar, ki ne vé, če je že rojen ali ne.« Drugi pravi: »N. prejme Javorniški oglar s priimkom »Ščurek — Durek.« Tretji pravi: »N. pr. Javorski oglar, ki se najbrž piše, kakor razbojnik, ki je dva na Kranjskem umoril, tri pa na Štajarskem.« Poslednji me je najbolj razsrdil. Povejte mu, g. sp. urednik, da mu pri srečanju z menoj nič ne bo pomagalo, če si je rebra tudi pri vseh zavarovalnicah zavaroval! — Novega ne vem druga, kakor da so mi-

noli četrtek topiči pokali po trboveljski dolini, da se je k meni slišalo vrh Javornika. Izvedel sem, da so izvolili za župana isti dan gosp. Ferd. Roša in zaradi tega tako veselje. Po volitvi so imeli slovenski odborniki skupno južino, pri kateri se je marsikaj pametnega reklo. Jaz sem s to izvolitvijo v srce zadovoljen in bom gosp. županu podaril vrečo ogleňa za tinto, ker ima veliko pisanja. Bog ga živi! Javorniški oglar.

Od Save. (Novi brežiški župan). Ni še dolgo, kar so imeli volitev župana za mesto Brežice. Človek bi si skoro ne mogel misliti, pa je vendar resnica, da so si ti zagrizeni po sili Nemci izvolili za župana moža, ki je kot mladenič, kar še ni tako dolgo, nosil kot Triglavan na svojih prsih trobojni trak. Gotovo še zdaj novemu županu Faleskinju srce utripa, kadar se zmisi na svoje tovariše, kateri še vedno trobojne trakove nosijo. Ker je Faleskini rodом Hrvat, zatorej si je kupil blizu kmetov posestvo, katero še ga boli spominja na Hrvaško, ker ima leseno, s slamo krito hišo. Čudno, da si niso ti zagrizeni meščani izbrali bolj bogatega župana, kajti sedanji župan še niti ni petakar. Vprašal še bi gospoda župana, ali še ima trobojni trak ali ga je že zamenjal za »frankfurterco?«

Iz Gorice. (Naše razmere.) Gospod urednik! Dovolite tudi meni, da se iz svojega neznanega brloga oglasim. Jezični dopisnik iz Loke mi je dal pogum in stisnil mi nehote pero v neokretno roko. Čujte gospod, ta jo pa zna zasoliti! Tako brca okrog sebe in dlako cepi, da je kaj. Bojim se, da se mu v preveliki skrbi za obstanek narodnih društev ne zmešajo še kolesca v glavi. Nekateri sosed mi pravijo, da v tej butici menda ni več vse prav v redu. Gospod urednik, svetujem Vam, da ste pri sprejemanju dopisov tega znanega in neznanega »potovalnega učitelja« iz Loke, kateri pa stanuje nekje bliže, malo bolj previdni. Na mene je napravil utis Nejaz Nemcigrenjevega Abadona, kateri se je kar v hipu nahajal v pariškem salonu in v hipu tudi na azijskih gorah. Pri nas dajejo takim ljudem neki čuden priimek, ki ima samo 5 črk. Železnico, volitve, dramatične predstave, pomešal je vse v eno korito ter udrihal po odbornikih, da je kaj! Jaz želim znamenju, neznanemu »potovalnemu učitelju«, da postane še kdaj visji derviš v Meki, ker tako hrepeni po slavi. Sicer pa ne želim prepira, le za Vas in za Vaš cenjeni list mi je, gospod urednik, in prepričani bodite, da bi mu škodovalo, ko bi preradovoljno odpirali svoje predale takim neslanostim. Da ste mi zdravi!

Iz Saleka pri Velenju. (Südmarka.) Spravil sem se dne 12. jan. v razvaline starega gradu nad Šalekom, da pričakujem zajca. Nabasal sem si puško ter radovedno pričakoval, kdaj da mi bo sreča mila. Zaslišim od daleč šumenje, pripravim se in zdaj pa zdaj mislim, da mi pride na muho zaželjena stvarca. Ravno hočem podreti petelinčka, kar slišim glas: »Brate, stoj!« — »Za Boga svetega, odkod pa prideš, Pavliha?« vprašam ga. »Pusti me, da se nekoliko oddahnem! Povedati ti hočem novico iz velenjskega trga.« Jaz odložim puško ter se usedeva. »Poglej, začne Pavliha, bil sem ravno v Celju v narodni trgovini. Trgovec mi je pripovedoval, da se bode danes v Velenju ustanovila podružnica »Südmarke«. To društvo ima namen, kupovati slovenska posestva. Če je to res, pograbi puško in pojdiva gledat to neumnost!« — »Kje pa bode?« — »No, prvič se je reklo v gostilnici g. Golla; toda ta si je premislil.« — »Kje pa zdaj?« — »Kje drugje, kakor pri Raku. Ta je bojda pristen Nemec; sicer pa je rak huda žival, leze naprej in nazaj, včasih pa tudi na oboje.« — »No, Pavliha, ne prenašli se, počakaj, če je to res! Pa pojva, ti vzami s seboj fotografski aparat, in glej, da jih dobro zadeneš, ker sedeli bodo tako mirno.

in pili tisti «Hoffmansgeist», ki jih bode popolnoma omamil.» — «Kam se bova usedla, da naju nihče ne zapazi?» — «Na vrt, tam si ti napravis svoj aparat in lahko fotografiraš.» — Rečeno, storjeno, greva. Postaviva se na vrt in Pavliha mi zašepeta: «Pri tem oknu najboljše vse vidim.» — «Kdo je notri?» — «Ne moti me, Tine! Ko bode slika gotova, povem ti vse. Ena, dve, tri — jih že imam!» — «Kdo pa je vse?» — «Sami pragermani. Hitro pograbiva najine reči, ti puško, jaz svoj fotograf ter se vrniva na stari grad, da naju ne zapazi tista, ki se bojda kliče »gospa Verwalter«, ker po tej bi prišlo vse na dan.» — «Ker sva zdaj spet na gradu, povej Pavliha, koga si vse zadel?» — «No poslušaj! Prvi je »turški boben«. Za tega moram posebno sliko narediti. Ima mnogo »dobrih« lastnostij. Drugi je neki mizar, bojda s Kokerja doma. Tretji so delavci, ki so dobili od »fabriksfrancelna« vožnino plačano, ter piti in jesti dovolj.» — «No, Pavliha, ko te slike zgotoviš, gotovo jih drago prodaš v trgovini vitanjskega Mihla?» — »Ne! Rajši jih ponesem v kak naroden kraj, da se naši ljudje spametujejo in spoznajo te Südmarkovce, potem jih ne bodo za naprej več podpirali.»

S Prihove. (Pretep in umor.) Dne 29. dec. l. l. so fantje napadli na Prelogah nekega fanta in ga razmesarili po glavi tako, da je obležal. Uzrok je bila grešna ljubezen. — Dne 18. jan. t. l. pa se je zgodila še večja grozovitost. Jurij Brglez, viničarski sin, doma na Prihovi, je umoril Matija Rateja, sina nekega nagnjaka, v tako imenovanem Kačjaku, ne daleč od njegovega doma. Imela sta že dve leti »piko« drug na drugega, in ljudje pravijo, da sta bila oba ničvredna fanta, ki starišev nista hotela ubogati, in posebej še se sliši, da je morilec Brglez, ki je še le 19 let star, bil »cartljjan« otrok. Če je kdo kaj rekel zoper njega, ga je vedno mati zagovarjala, oče pa se je izgovarjal s tem, da ga ne »fauga«. Morilec Brglez je prismojen od same »carte«, hudoben in lahkomišljen. Lani ga je neko slišal, da je rekel nekemu tovarišu: Ali ti to veruješ, kar pridigajo? Sicer pa ga zdaj že imajo pod ključem v Konjicah. — Ko bi le stariši otroke od mladosti lepo izrejevali, jih učili moliti, delati in ubogati, ne pa da jih »cartljajo«! Ko bi vsi stariši delali tako, in tudi otroke dali učiti kakega rokodelstva, da po zimi ne bi postopali brez dela, tedaj ne bi bilo toliko mladine popačene!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar so te dni rekli nekemu liberalcu, da bodo dunajske občinske volitve v kratkem; naj se pa izvoli zastop, ki bode kaj storil. — Ministra Badeni in Bilinski sta ta teden v Levovu, in danes bo bojda Badeni imel velik političen govor v gališkem deželnem zboru. — V nedeljo je v Waidhofnu ob Tajbi bil velikansk shod. Govorila sta dr. Lueger in dr. Gessmann.

Češko. V deželnem zboru je tudi odsek za adreso ali pismo, ki se naj pošlje svetlemu cesarju. Deželni poslanec Kramar je temu odseku oni dan predložil popoln državnoopravni načrt, kateri obsega vse češke zahteve. Nemški člani odseka so protestovali proti temu in zapustili dvorano. Načrt se je nato izročil pododseku.

Štajarsko. Ker je komisar Papež razpustil shod graških oboževalcev nemškega »rajha«, je poslanec dr. Starkl vsled tega interpeloval v deželnem zboru. Namestnik Bacquehem je takoj odgovoril ter med drugim

rekel, da vlada ne bode pustila, da bi se v našem cesarstvu kje črnila Avstrija.

Koroško. Knezoško Kahn se pridno udeležujejo deželnozborskih sej. V soboto so predlagali važno postavo o ohranitvi kmečkih posestev. — Oni ponedeljek je bil v Celovcu shod obrtnikov. — Osnovala se je zveza nemških posojilnic.

Kranjsko. Deželni zbor je vsprejel postavo za odpravo legalizacije od 100 in pod 100 gld. »Narodovci« so bili nasproti. — V nedeljo je imelo katol. delavsko društvo v Ljubljani občni zbor. Društvo ima 813 rednih in 97 podpornih udov. — V Vodichah se je ustanovila kmetijska podružnica. — V Ljubljani je na dveh shodih »pridigovala« socijalna demokratinja Tereza Noetscher.

Primorsko. Rinaldini, cesarski namestnik, v kratkem odstopi. Zato pa je že tudi res skrajna sila; kajti Lahoni so že predrzni čez vse mere, zlasti pa v isterskem deželnem zboru, kjer so zavrgli volitev slov. poslancev Mandiča in Jenka, dasi je temu vladni zastopnik ugovarjal. Slovenski poslanci so zapustili Poreč.

Hrvaško. Starčevićeva stranka priredi dne 5. marca strankarski shod. — Zagrebški podžupan in predsednik hranilnice Stankovič se je oni dan ustrelil. Dolgovi so ga bojda k temu zločinu prisilili.

Ogersko. V državnem zboru je poslanec Csaki predlagal, naj noben uradnik in noben poslanec ne dobi železniške koncesije. Ta predlog je posebno v najnovejšem času postal potreben. Liberalni nadžupan Miklos je namreč hotel »primašetati« pri neki železnici nad 80 tisoč gld. Sploh so pa goljufije na Ogerskem tako vedno na dnevnem redu, kakor na Francoskem.

Vnanje države.

Rim. V ponedeljek popoldne je bil pri sv. očetu bolgarski knez Ferdinand. Prosil je bojda papeža za dovoljenje, da sme njegov sin Boris prestopiti k pravoslavni veri. Ta prošnja pa je popolnoma brezuspešna.

Italijansko. Italijani se bahajo z zmagami v Afriki, pa se jim to kaj slabo poda. To pač ni nikaka zmaga, da je abesinski kralj Menelik dovolil Gallianu, da sme s svojim bataljonom odriniti iz Makalle. Bog ve, če bodo ti vojaki mogli srečno priti do generala Baratierija?

Nemško. Vlada bode v kratkem zahtevala 200 milijonov za vojne ladje. Oni poslanci, kojim je mar blagor ljudstva, se bodo temu z vso silo uprli. Naj se, sicer bode tudi naš vojni minister hotel nemško vlado v tem posnemati! — Na Saksonskem nameravajo precej omejiti volilno pravico, ker so socialisti že preveč predrzni postali.

Rusko. Pred carjevim kronanjem bojda izide ukaz, s katerim se jako razširi svoboda v Rusiji. Naj solnce svobode ondi zasije katoličanom, potem bode z zlatimi črkami zaznamovano kronanje carja Nikolaja II. v zgodovini katoliške cerkve!

Bolgarsko. Sobranje je že rešilo dobro tretjino novega kazenskega zakona. Dozdaj še so namreč turški kazenski zakoni veljali v Bolgariji, ki pa nikakor ne ugajajo krščanski državi. — Carinsko in trgovinsko pogodbo z Avstrijo so spet začeli pretresovati; pa jo bodo težko dognali.

Srbsko. Nekateri poslanci so v skupščini predlagali, naj bi samski moški plačevali dvojni davek in sicer od 30. do 56. leta; istotako oni zakonski, v katerih ločitev je cerkev dovolila in pa udovci, ki po preteku 5 let ne vstopijo v zakon.

Črnogorsko. Srbi in Črnogorci so postali debeli prijatelji. Nedavno je srbski kralj Aleksander poslal

posebnega poslanca v Črnogoro in je kneza Nikito odlikoval z visokim redom.

Turško. Vlada je dovolila, da odpotuje 35 bataljonov iz armenskih krajev. Toda, ker so divji Kurdi spet začeli nemire, je vlada svoj ukaz takoj preklicala. Kurdi hočejo popolnoma uničiti krščanske Armence, in turški vojaki jim bojda tu in tam pomagajo.

Amerika. Te dni so na javnem trgu venezuelskega glavnega mesta Caracas postavili sliko angleškega ministerskega predsednika in streljali v njo, potem pa jo raztrgali. To kaže, da se bodo Angleži prav težko pobotali z Venezuelo zaradi meje.

Za poduk in kratek čas.

Poročila iz Rima.

(Piše Fr. Kovačič.)

(Dalje.)

Kakor je dandanes žalosten pogled na forum, tako je bil nekdanj žalosten duševni stan človeškega roda. — Grobni mir vlada sedaj na foru, ali pa je stari svet poznal mir? ... Zraven fora je bil nekdanj veličasten tempelj, tempelj miru; dandanes so le razvaline. Tedaj pagani pred Kristusom so tudi ljubili in častili mir, toda kakšen mir? Pravijo, da je ta tempelj miru sezidal že cesar Avgust. Ko je premagal vse svoje nasprotnike, djāl si je na glavo cesarsko krono. Ves svet se je, kakor utrujen od dolgih in krvavih bojev, vrgel k nogam »srečnega« Avgusta. Zavladal je mir po vsem svetu. Žalosten mir! Zemlja je bila prenapojena s človeško krvjo, sto in sto mest požgano, milijoni ljudi vklejeni v kruti jarem sužnosti. Ko je vse iznemoglo, podel se je bojni vihar, zavladal je mir, — in v zahvalo bogovom sezida Avgust tempelj miru, krvavega miru!

Kako so Rimljani delali mir, pričuje nam drug spomenik na foru, katerega naprej zagledamo iz Kapitola. To je velikanski slavolok cesarja Septimija Severa.

Če dandanes kaka imenitna oseba pride v mesto, v trg ali v vas, postavijo pri vhodu sohi, zgoraj ji združijo z deskami, obesijo kak napis in vse lepo okrasijo z zelenjem in cvetjem. To je potem »slavolok«. Tako so delali tudi Rimljani slavaloke slavnim vojvodom, ko so se vračali iz vojske, toda ne iz lesa in zelenja, ampak iz kamena.

Največja slovesnost je bila v Rimu, ko se je zmagoviti vojvoda vračal domov. In te slovesnosti niso bile redke, ker so Rimljani vedno imeli boje. V samem Rimu je bilo 36 kamenitih slavolokov, a ohranili so se le trije.

Ta, pred katerim stojimo, je postavljen v čast Septimiju Severu in njegovima sinovoma Karakali in Geti, ko so se l. 203. po Kr. vračali v Rim po končani vojski proti Parčanom in Arabcem.

Hitro za slavolokom vidimo ostanke stare ceste, ki je šla sredi fora. To je bila »via sacra« ali sv. cesta. Kakšni spomini nam se vzbujajo tu! Ravno po tem kamenju, ki ga vidimo, so se nekdanj pomikale neštivilne vrste, spremljajoče zmagovitega vojskovodjo na Kapitól. Veličasten je bil ta sprevod, pa tudi — žalosten. Zmagovalec se je vozil na sijajnem vozu, ovenčan z lavorovim vencem. Cela njegova vojska je šla pred njim in za njim. Težko obloženi vozovi so vleklí orožje in raznovrstne dragocenosti, katere so ugrabili v boju. Pred vojskovodjo so korakali zvezani premagani sovražniki, večkrat tudi kak kralj sam. Kako tožno je

bilo gledati te siromake zvezane, razcapane, blede. Ljudstvo je vriskalo od veselja, a mrzlo kamenje »sv. ceste« je pobiralo bridke solze, poslušalo težke vzdihljive in obupne kletve nesrečnih jetnikov. Ko so prišli do Kapitola, šel je vojvoda v tempelj, jetnike pa so vleklí v bliznjo ječo in jih tam podavili. Strašen krik se je slišal celo na trg, ko so klali nesrečneže, ki so zakrivilí samo ta, da so branili svojo svobodo in domovino.

Vojvoda pa ni šel prej iz templja, dokler mu niso sporočili: »Actum est« — zgodilo se je t. j. jetniki so podavljani.

Tako so Rimljani delali mir, ljubezni in usmiljenja niso poznali. Tak mir ne zasluži imena »mir«. Takemu »miru« je postavil Avgust tempelj. Stari pisatelji pripovedujejo, da je bil tako veličasten, da je prekosil vse druge tempelje. Zdelo se je, da ne more nikdar razpasti. Radovedni Rimljani so vprašali preročišče, kako dolgo bo ta tempelj stal? In dobili so odgovor: »Dokler ne bo devica rodila.« Rimljani so si te besede razlagali tako, da bo tempelj na vedno stal, ker se ne more nikdar zgoditi, da bi devica bila ob enem mati.

A vendar se je zgodilo tako. V oni skrivnostni noči, ko je na betlehemske pašnikih, v bornem hlevcu Marija Devica rodila svoje Dete, v ravno tisti noči, — pravijo stari pisatelji — podrl se je v Rimu Avgustov tempelj miru.

Res, ko je prišel na svet Kristus, veliki knez miru, moral se je podreti tempelj lažnivega miru, miru sužnosti, krvi, sovraštva. Nebeški duhovi so zapeli: »Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!« Ne krvavi mir, ampak nebeški mir naj vlada odslej na svetu. Podrl se je tempelj paganskega miru, stari Rim leži v razvalinah, a po vsem svetu se razlega vesela božična pesem: »Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!«

Ako gremo po »sv. cesti« nekoliko metrov dalje mimo pravega fora, zapazimo z leve strani kupe razpadajočega zidovja. To so ostanki templja Julija Cezarja. Tukaj se sežgali njegovo mrtvo telo in ga razglasili za boga. Cesar Avgust je svojemu slavnemu strijcu sezidal ta tempelj. Postojmo pri teh razvalinah! Rimljani so tedaj tudi ljudi častili kot bogove in jim stavili tempelje! Cezarja je prvega doletela ta čast in pozneje so vsem cesarjem izkazovali božje časti, tudi največjim razuzdancem. Mnogi kristijani so ravno zaradi tega umrli mučeniške smrti, ker niso hoteli cesarjev častiti kot bogov.

Pri razvalinah templja Cezarjevega nam prav živo stopa pred oči, kako žalostno je bilo pred rojstvom Kristusovim, ko so se ljudje izgubili v svojih mislih in so stvari častili kot bogove. Rimljani so bili najimenitnejši narod starega veka; ali svet so premagali, marsikaj lepega iznašli, postavili in napisali, tako, da še dandanašnji občudujemo njihova dela, toda njihov um je globoko zagazil v gnusno malikovanje in njih volja se je udala najgršim hudobijam. Ne samo, da so razuzdane ljudi častili kot bogove, imeli so celo za vsako pregreho posebnega boga — variha kakor n. pr. za nečistost, tatvino, pijanstvo i. t. d.

Kako potrebna je bila neka višja luč, ki bi jih razgnala to strašno temo! In prišla je prava luč, ki razsvetljuje vsakega človeka, kateri pride na ta svet. Človeku se oko razsolzi, ko stoji med razvalinami rimskega fora, pred ostanki paganskih hramov in se spomni teh besed sv. Janeza. Dandanes imamo to luč, pa kako slabo jo cenimo! Imamo krščansko vero, pa ne pomislimo, kolika dobrota je to! Ko bi ne imeli krščanske vere, ljudje bi se kakor divjaki z medvedi plodili po šumah. — Slovenci, varujmo si svojo največjo svetinjo, krščansko vero!

Še vedno stojimo pred templjem Cezarjev in še eno imenitno resnico nam kličejo v spomin te razvaline. Žalostno je bilo, da so Rimljani malopridne ljudi častili kot bogove; toda božja previdnost je v svoji modrosti to dopustila in njihovo zmoto celo obrnila za svoje neizvedljive namene. (Dalje prih.)

Smešnica. V neki gostilnici večkrat pokuša popotnik prineseno mu vino. Gostilničar ga radovedno vpraša: »Ali vam dopade ta roba?« — »No, že velja, meni posebn dopade.« — »Prosim, ali ste morda vinski kupec?« — »O ne, odgovori popotnik, ampak jaz barantam z jesihom.«

Razne stvari.

Domače. (Zoper naše deželne poslance) je naperjen predlog, ki ga je oni dan stavil v deželnem zboru baron Störck. Ta predlog namreč zahteva deželno postavlo, vsled katere naj poslanec zgubi mandat, ako brez uzroka ostaja iz deželnozborskih sej.

(Trtna uš) je uradnim potom najdena v občinah ptujskega okraja: Stoperce, Sv. Bolfank v Haložah, Ptujška gora, Rogoznica, Mihalovci in Spodnje Sečovo.

(Za prekmurske Slovence). Poslali bi radi na mnogo krajev slov. knjig, pa jih nimamo. Prosimo zato rodoljube, da blagovolijo na upravništvo našega lista poslati knjige, ki jim doma nerabljene ležé, da jih razdelimo med uboge Prekmurce, kateri si jih iz srca želijo.

✓ (V Št. Lovrencu na Dravskem polju) si je novi občinski zastop dne 16. jan. izvolil za župana g. Mateja Mlakarja, kmeta v Spodnjih Pletarjah. Občinski svetovalci pa so gg.: Franc Urbas, Miha Mustafa, Ant. Mlakar v Župečji vasi in Matija Zajc. Vseh geslo bode: Vse za vero, dom, cesarja!

✓ (Civilni zemljemerec.) Uradno izprašani in zapriseženi civilni zemljemerec, gosp. Josip Lisec, se je preselil iz Celja v Maribor.

(Ker je kužna bolezen) ponehala, dovolila je vlada izvažati svinje iz Savinjske doline v 4 tirolska mesta: Roveredo, Trident, Bregenc in Bolcan.

(Štetje pisem.) Od dne 20. jan. do dne 2. aprila se bodo stela vsa navadna pisma, ki pridejo na pošto v Lučah za Solčavo. Od števila pisem je torej odvisno, dobijo-li pošto v Solčavo ali ne; torej bi bilo želeti, da bi se ravno sedaj dopisovanje pomnožilo!

(Na Ljubnem) se snuje katol.-bralno društvo. Živeli! — Na Ljubnem bode v teku leta župna cerkev povečana ter na novo prekrita.

(Podružno cerkev sv. Radegunde) v župniji šmihelski nad Mozirjem, katero je potres popolnoma porušil, zidal bode celjski zidar g. Grein; izdelana bode po načrtu Lurške cerkve v Grižah.

(Iz državne podpore) nakazanih je za cerkve, po potresu poškodovane, v Mozirju 500 gld., Šmihel 400 gld., Sv. Frančišek 500 gld.

(Da je vrli Slovenec), akademični slikar gosp. Ivan Gosar v Celju, na Štajarskem dobro došel, pričajo nam naročila. Za župno cerkev v Šmartnu v Rožni dolini izdeluje nov križev pot; za Čadram sv. Družino. Fresko bode slikal prezbiterij v Šaleku pri Velenju; župno cerkev na Rečici ter sv. Družino v lavretanski kapeli v Nazaretu.

(Iz Nazarja.) Dne 15. jan. umrl je najstarejši mož v župniji, Martin Govtnik v 94. letu. — Februarija obhajal bo še čvrsti hišnik v Lokah J. Korpnik, po domače Čokan, demantno poroko. — Umrlo jih je lani 26

in sicer 14 moškega ter 12 ženskega spola; rojenih pa je bilo tudi 14 moškega in 12 ženskega spola, vsi poštenih staršev. — Dne 23. jan. prikazale so se prve oznanovke spomladi, rumene trobentice. — Prihodnji mesec dobimo nov mramornati oltar za loretsko kapelico, katerega je izklesal g. Vurnik v Radovljici.

(Sv. misijon) se bode obhajal od dne 31. januarja do dne 9. februarija v Šmarjah pri Jelsah. Vdili ga bodo stirje čč. gg. lazaristi od Sv. Jožefa pri Celju. V Šmarjah še ni bilo nikoli sv. misijona.

(Potres). Dne 23. jan. ob 5. uri popoldne se je čutil v Hrastniku, Trbovljah in na Zidanem mostu potres s podzemeljskim bobnjenjem. Potres je bil precej močen in je trajal 3 sekunde.

(Vlak povozil dve kravi). Dne 20. jan. proti večeru je gnal N. Pogelšek iz šmarijske okolice tri krave na sejem v Teharje. Blizu postaje Grobelno je pustil krave neprivezane na cesti in šel v gostilnico. Ob 1/2 6. uri sta pa prišli dve kravi na železniško tir, in tovorni vlak ji je povozil in ubil.

(Pijancev žalostni konec). Dne 17. jan. je 69letni prevzitek Anton Kosar iz Žabjeka pijančeval v Gornji Radgoni. Domov gredé pa je obležal v gozdu in zmrznil. — Dne 18. jan. pa je Jurij Bogme, posestnik iz Stoperc, šel pijan iz Ptuja, padel v neki prepadi in se ubil. — Istega dne zjutraj pa so našli zmrzlega Janeza Plajnika blizu Sodinec v ptujskem okraju. Prejšnji dan se je preveč nasrkal žganja in na polju obležal. Kje pa je duša!

(Skrb za vinograde). Od dne 18. jan. naprej se skoz trg Ljutomer vsak dan pelje 300 vozov gnoja v gorice. Dosti še se ga pa zvozi skoz Cezanjevce in Cven. To je prav!

(Nesreča na Muri). Od 15. do 19. jan. je tekkel po Muri srež. Pri Moti v okraju ljutomerskem se je naphal in strdil v led. Voda pa je napravila močen pritisk in tri mline jako poškodovala, tudi brod odtrgala. V brambi se je šest delavcev prevrglo iz ladje; eden je od teh utonil, pet pa so jih rešili.

Društvene. (Katol. delavsko društvo) v v Mariboru priredi v nedeljo, dne 2. febr. slavnostni večer v vrtni dvorani hotela »Zur Stadt Wien«. Na vsporedu so petje, deklamacije, godba in dve nemški veseloiгри. Začetek točno ob 7. uri.

(Politično-narodno-gospodarsko društvo) pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah ima v nedeljo, dne 2. febr. ob 3. uri popoldne svoje redno letno zborovanje v stari šoli tik cerkve. Na dnevnem redu: volitev novega odbora.

(Bralno društvo pri Sv. Juriju ob Ščavnici) priredi v nedeljo, dne 9. febr. po večernicah v društveni sobi redni občni zbor z volitvijo novega odbora, s petjem in gledališko igro: »Kateri bo?«

(Framsko kmetijsko bralno društvo) priredi v soboto, dne 8. febr. v prostorih g. M. Turnerja veselico s pozdravom, petjem, gledališko igro: »Kje je meja?« in s prosta zabavo. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina za neude 20 kr.

(Slov. kat. delavsko društvo v Žalcu) priredi v nedeljo, dne 9. febr. ob 3. uri popoldne v hiši g. Širca štev. 41. občni zbor. Dnevni red: Pozdrav predsednika. Poročilo tajnika in denarničarja. Volitev novega odbora. I. govor: O znižanju zemljiškega davka. II. govor: Politični razgled.

(Leposlovno bral. društvo pri Mali Nedelji) bode imelo v nedeljo, dne 9. febr. v šoli redni občni zbor s sledečim vsporedom: 1. Pozdrav predsednika, 2. poročilo tajnika, 3. volitev novega odbora, 4. pristop v društvo in vplačevanje udnine, 5. razni predlogi. Začetek ob pol 4. uri popoldne.

(Bralno društvo v Podvincih) pri Ptuj vabi uljudno vse društvenike in drugo občinstvo, ki se zanima za razvoj tega društva, na domačo vesenco z govori in petjem v nedeljo, dne 9. febr. ob 5. uri popoldne v bralno gostilnico g. Janeza Brusa.

(Bralno društvo v Kostivnici) vabi na Svečnico po večernicah na svoj letni občni zbor, ki bo v šoli z navadnim vzporedom.

(Slovanska čitalnica v Mariboru) priredi v nedeljo, dne 2. febr. veliki koncert in sijajni ples v prostorih »Gambrinushalle«. Začetek točno ob 8. zvečer. Vstopnina: Za neude 1 gld. za osebo, 1 gld. 50 kr. za obitelj 3 oseb. Za ude 1 króno za osebo, 1 gld. za obitelj.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda) za Šmarje in Slatino je volila v odbor: predsednik dr. J. Rakež, namestnika: veleč. g. nadžupnik Anton Fröhlich in dr. Fr. Jurtela, blagajnik Josip Forte, trgovec, namestnika č. g. kaplan Jože Cerjak in Štefan Javornik, zapisnikar: Iv. Debelak, namestnika: č. g. kaplan Franc Višnar in Miroslav Stumberger. Lani se je poslalo glavnej družbi 89 gld. 20 kr. samo iz Šmarij; da se je nabrala med letom tako lepa svota, gre v prvej vrsti zahvala prejšnjemu blagajniku Simonu Wutt, sedaj kontrolorju v Aflencu.

(Kmetijsko bralno društvo na Hajdinju) priredi v nedeljo, dne 9. svečana v Murščeveje gostilnici veselico s tombolo, govori in petjem. Začetek takoj po popoldanski službi božji.

Iz drugih krajev. (Novo podobo cesarjevo) izdeluje na Dunaju slikar, profesor Kazimir Pohvalski. Cesar bodo na podobi naslikani v naravni velikosti in v generalski obleki.

(Sladkor) bo zopet dražji postal, ker so na otoku Kubi ustaši ugonobili nasade sladkorjeve rastline. Lani so ga na Kubi pripravili 1,200.000 sodov, letos pa samo 150.000.

(Pridelalo) se je lani v Avstriji 10,925.586 met. centov pšenice, 16,459.65 met. centov rži, 13,291.583 met. centov ječmena, 18,180.049 met. centov ovsu in 4,769.600 met. centov koruze.

(Občinskega predstojnika) so pijanci v vasi Dobrotov v Galiciji umorili, ker jih je prišel po noči opominjati, da naj gredo spat. Med ubijalci je tudi brat predstojnikov.

(Slonova zoba), izvanredno velika, so pripeljali nedavno iz Afrike v Belgijo. Eden meri 26 m in drugi 275 m. Oba tehtata 78 kg. Kupci ju cenijo na 7800 frankov ali 3744 gld. Sedaj pa sta razstavljena v Bruselju.

(Močno prismojen) mora biti pariški časnikar Gallais. Šel se je vadljat, da bode s svojo ženo tako potoval okoli sveta, da jo bo vozil v samokolici ali »šajtrgi«. Toda prišel je samo do Belega grada. Ondi mu je žena ušla.

(Blatno jezero) na Ogerskem je popolnoma zamrznilo, kar se že več let ni zgodilo. Led je tako močen, da po njem vozijo najtežje vozove brez vsake nevarnosti.

(Volkovi na Kranjskem) Po kočevskih čabrskih in šneperskih gozdih se potikajo trije volkovi sameci, ki delajo kmetom v ondotnih krajih dokaj skrbni.

(Požar v davčnem uradu). V Nytri na Ogerskem je v davčnem uradu nastal ogenj, ki je upepelil vse knjige in akte. Bržčas je kak uradnik blagajnico kaj okradel in zanetil ogenj, da prikrije svoj zločin.

(Zvon počil). Pri župnijski cerkvi Alt-Aussee na Gornjem Štajarskem je počil tretji zvon. Ker pa so zvonovi bili 1894 zavarovani pri »Unio catholica«, ne trpi cerkev nobene škode; »Unio catholica« je takoj nov zvon naročila.

(Revščina v Londonu). V tem največjem in morda najbogatšem mestu na svetu je 1893 umrlo 51 oseb, 1894 pa 39 oseb od glada. Onih, ki so lakote obnemogli, pa bili še pravočasno prineseni v bolnišnico, je bilo na tisoče.

Listnica uravništva. F. K. C. Gradec. Nel

Loterije številke.

Gradec 25. januarja 1896: 73, 58, 83, 4, 81
Dnnaj „ „ 38, 37, 64, 3, 49

VABILO

k rednemu občnemu zboru »Posojilnice pri Mariji-Snežni na Velki« registrovane zadruga z neomenjeno zavezo, kateri se bode vršil dne 13. svečana 1896 ob 10. uri dopoldne v dosedanji uradni pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo predsednika.
2. Pregled oziroma odobrenje letnega računa za l. 1895.
3. Volitev udov načelstva in računskega pregledovalca.
4. Nasveti, glede porabe čistega dobička.
5. Predruženje § 6 zadrugnih pravil.
6. Razni predlogi.

Marija-Snežna na Velki, dne 27. jan. 1896.
Načelstvo.

Razne

uradniške pečate

najceneje priskrbi

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Mala trgovina se išče,

ki je na lepem prostoru ter ima obilo obiskovalcev. Prevzame se, če je mogoče v gotovem izplačanju. Ponudbe se pošiljajo: Poste restante: K. K. št. 128 v Mariboru. 2-2

Nova štacuna na Kartinovem v Ptuj.

Zaradi se približujoče spomladi izprodam svojo veliko zalogo vsakovrstnega manufakturnega blaga, priporočam pa tudi svojo veliko zalogo že novih letnih reči katere se po najnižji ceni prodajejo.

Imam vedno najnovejše reči za možko obleko, kakor tudi za čč. gg. duhovnike; črna sukna kamgarm itd.

Kdor tedaj želi res dobro in po ceni kupiti, naj kupuje samo pri

Math. Nemec-u

v „Novem štacunu na Kartinovem“.

3-3

Za pobožnost Matere Božje VII žalostij
in blizajoči se post
priprava tiskarna sv. Cirila v Mariboru
Fr. Bezjakov molitvenik
„Žalostna Mati božja“.
Ta knjiga v 6. natisu obsega poduk o češenju žalostne
Matere Božje, pobožnost sedem petkov, razne molitve in
pesmi, ter stane vezana v polusnje 70 kr., z zlatim obrez-
kom 80 kr. in v usnje z zlatim obrezkom 1 gld. 40 kr.

0 pustu 1896

se priporoča tiskarna sv. Cirila v Mariboru za napravo

vabil, vstopnic **vsopredov, plesnih redov**

in izdelovanje okusnih

zaročnih kart in poročnih naznanil

zagotavlja najboljšo postrežbo in najnižjo ceno.

Potem

LEPAKE **DIPLOME**

Mizar

Josip Kregar
v Mariboru.

Zaloga: **Delavnica:**
gospodske ulice 25. grajske ulice 38.

priporoča p. n. občinstvu svojo že od leta 1878 obstoječo zalogo v lastni delavnici izdelanega pohištva, kakor cele garniture za spalnice in obednice in dvorane iz ameriškega in domačega orehovega lesa, v naravni barvi, temno ali svetlo polirane v različnih slogih, po nizkih od nobene konkurence dosegljivih cenah.

Naročila po obrazcih in načrtih, sofe, žimnice itd. se izvršujejo dobro in po ceni.

1-12

Učenec slovenskega in nemškega jezika zmožen, se takoj sprejme v štacuno z mešanim blagom pri Jožefu Horvatu, trgovcu pri Sv. Marjeti niže Ptuja.

Deček z dobrimi šolskimi spričevali in iz boljše obitelji, obeh deželnih jezikov zmožen, se takoj vsprejme v trgovino z mešanim blagom. Več pove upravnistvo.

1-2

Službo kot gospodinja želi udova primerne starosti, najbolje priporočena, najraje v kakem župnišču. Po-
nudbe upravnistvu.

1-3

Najobilnejša zaloga
vseh običajnih vrst
klobukov za moške
in dečke.

Posebnosti
za lovce in turiste
lodni klobuki

gospodov Josip Pichler-jevih
sinov, c. in kr. dvornih zala-
gateljev v Gradcu.

Janez Bregar
izdelovatelj klobukov in klobučevine
Gospodske ulice 7 MARIBOR Gospodske ulice 7

Največja izbira
vsega
klobučinastega
blaga

kakor: čizm, škornjev,
svalkov, podplatov, piv-
nih skodelic, cedil, klo-
bučine za tehniške svrhe itd.

Poprave se na najpopolnejši
način izvršijo.

Naročbe od zunaj se najhitreje
izvedejo.

2-10

ZAHVALA.

Podpisani zahvaljujem se zavarovalnemu zavodu banki »Slaviji« za požarno škodo, katero mi je v mojo polno zadovoljnost v takem znesku, do katerega pravice imel nisem, izplačala.

Priporočam torej vsakemu ta zanesljivi zavarovalni, narodni zavod.
V Pongercu, dne 16. januarja 1896.

Andrej Čelan.

Oglas o poduku viničarjev.

Da bi se viničarji bolj temeljito izurili v obdelovanju ameriškega trsa, sklenil je štajarski deželni odbor tudi v letu 1896, in sicer počenši od 1. marcija do konca novembra, viničarske podučevanje ustanoviti, ker mu je v ta namen štajarska hranilnica svojo izdatno pripomoč dorežljivo obečala.

Omenjeni viničarski poduki bodo se obhajali v sledečih krajih:

1. V Borlu niže Ptuja na deželnem vinogradnem zasadu;
2. V Mariboru v deželni vinorejski šoli;
3. V Lipnici v deželnem vinogradnem posestvu.

V vsakem teh treh mest se bo sprejelo za zdaj dvanajst viničarjev, ki dobijo ondi: prosto stanovanje, ves živž, in vrh tega 4 gld. na mesec.

Viničarji se pri teh podukih v prvi vrsti imajo praktično izuriti, na teoretično izobraženje oziralo bo se samo le toliko, kar je pri novih za-
sadih znati najpotrebneje. Po dokončanem tečaju dobijo obiskovalci spri-
čevalo sposobnosti.

Sprejemni pogoji pa so sledeči: Dokazati se ima 1. dovršeno 16. leto starosti; 2. neomadeževanost dosedanjega življenja; 3. prositelji morajo se obvezati od početka meseca sušca do konca novembra 1896 neprestano v tečaju ostati in podvreči se vsem za izobrazbo namenjenim uredbam de-
želnih organov. Dotične prošnje, brez koleka imajo se do najposlej 10. febr. 1896 štajarskemu deželnemu odboru predati.

V Gradcu, meseca januarja 1896.

2-2

Od štajarskega deželnega odbora.